

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної
діяльності

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
СВІТОВА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство
освітньо-професійної програми «Музейний менеджмент,
культурний туризм»

Силабус освітнього компонента «СВІТОВА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА» підготовки бакалавра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство, за освітньо-професійною програмою «Музейний менеджмент, культурний туризм».

Розробник: Гаврилюк С. В. професор, завідувач кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності, доктор історичних наук, професор.

Силабус освітнього компонента затверджений на засіданні кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності
протокол № 3 від 30 вересня 2021 р.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (Надольська В. В.)

Зі змінами силабус освітнього компонента перезатверджений на засіданні кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності

протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

(Гаврилюк С. В.)

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, напрям спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Нормативний
Кількість годин/кредитів 150/5	Спеціальність 027 Музєєзнавство, пам'яткознавство	Рік підготовки: 2-й Семестр: 3-й
		Лекції: 36 год. Практичні (семінари): 36 год.
	Освітньо-професійна програма «Музейний менеджмент, культурний туризм»	Самостійна робота: 68 год.
	Освітній ступінь бакалавр	Консультації: 10 год. Форма контролю: залік
ІНДЗ: є		
Мова навчання	українська	Навчальний план 2020 р.

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП: Гаврилюк Світлана Віталіївна

Науковий ступінь: доктор історичних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор, завідувач кафедри музєєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності

Контактна інформація: e-mail: romir1991@ukr.net

тел. +38 (050) 438 73 04

Дні занять: згідно з розкладом факультету за посиланням

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу.

ОК «Світова культурна спадщина» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін підготовки бакалаврів за спеціальністю 027 Музєєзнавство, пам'яткознавство, освітньою програмою «Музейний менеджмент, культурний туризм» і спрямована на засвоєння

здобувачами вищої освіти історії формування культурних надбань людства від первісної епохи до новітнього часу; на вивчення: Конвенції про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини 1972 р., інших правових документів, що регулюють збереження світової культурної спадщини; діяльності міжнародних організацій у збереженні світової культурної і природної спадщини; принципів формування Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, критеріїв відбору об'єктів культурної та природної спадщини; пам'яток України, внесених до Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО; проблемних питань охорони культурної спадщини України і світу та шляхів їх подолання; проблем реституції культурних цінностей України.

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента.

Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на засвоєнні попередніх курсів – «Вступ до спеціальності», «Історія музейної справи», «Музеєзнавство», «Історія Європи».

Постреквізити. Знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення освітнього компонента, будуть потрібні для вивчення курсів «Музейні центри світу», «Культурно-освітня робота музеїв», «Культурний туризм», «Туристичні ресурси», «Історія і практика екскурсійної діяльності», «Практикум з проєктування екскурсійних і туристичних маршрутів», «Музейно-туристична практика», «Практика з екскурсійно-туристичної діяльності», «Переддипломна практика», для написання курсових та кваліфікаційної робіт, складання атестаційного екзамену.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента: формування у здобувачів вищої освіти системних знань про об'єкти культурної спадщини світу та України зокрема; засвоєння основних правових документів, що регулюють охорону світової культурної та природної спадщини; ознайомлення із світовою практикою збереження та популяризації культурних надбань, із об'єктами культурної та природної спадщини, внесеними до Списку ЮНЕСКО; розвиток у здобувачів вищої освіти зацікавленості цінностями світової та вітчизняної культури і проблемами їх збереження.

Основними завданнями вивчення ОК «Світова культурна спадщина» є засвоєння здобувачами вищої освіти змістового наповнення термінів «світова культурна спадщина», «природна спадщина», «Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО», нормативно-правової бази збереження та забезпечення охорони культурних надбань людства; ознайомлення з діяльністю ЮНЕСКО, інших міжнародних організацій щодо збереження світової культурної та природної спадщини; передумовами та особливостями формування Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, об'єктами культурної спадщини України, внесеними до Списку; аналіз особливостей об'єктів світової культурної спадщини різних історичних епох, проблем

збереження культурних надбань у період воєнних конфліктів (на прикладі окупованих Росією українських територій).

4. Результати навчання (компетентності).

Вивчення освітнього компонента дозволить здобувачам вищої освіти набути наступні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК): ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК 1. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо відповідно до розуміння тенденцій розвитку музейної справи, пам'яткоохоронної діяльності та культурного туризму. СК 3. Здатність діяти відповідно до чинного законодавства (України та міжнародного) у галузі музейної справи, пам'яткоохоронної діяльності та культурного туризму. СК 8. Здатність забезпечувати ефективне використання та популяризацію об'єктів історико-культурної та природної спадщини відповідно до пам'яткоохоронного законодавства. СК 13. Здатність аналізувати і співставляти тенденції розвитку культурного туризму у країнах світу і в Україні.

Програмні результати навчання (ПР): ПР 2. Аналізувати й узагальнювати історико-культурний матеріал у певній системі. ПР 12. Досліджувати та інтерпретувати історико-культурну інформацію музейних предметів, об'єктів культурної спадщини, природних пам'яток. ПР 17. Здійснювати аналіз вітчизняного законодавства з метою визначення його відповідності міжнародним зобов'язанням України у сфері охорони пам'яток, музейної діяльності; визначати основні засади щодо ввезення, вивезення, передачі права власності на культурні цінності відповідно до ратифікованих Україною Конвенцій ЮНЕСКО.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (семін.)	Сам. роб.	Консультації	Форма контролю/балн
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Поняття світової культурної спадщини. Предмет і завдання освітнього компонента, джерела і	10	2		6	2	ДС

наукова література з його вивчення.						
Тема 2. Діяльність ЮНЕСКО у сфері охорони світової культурної спадщини.	10	2	2	6		УО, Р, ДС/4
Тема 3. Міжнародні угоди з питань захисту культурних надбань людства (1950-ті рр. – початок ХХІ ст.).	10	2	2	4	2	УО, Р/4
Тема 4. Конвенція про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини (1972 р.), її роль у посиленні міжнародної співпраці щодо забезпечення охорони світових культурних надбань людства.	6	2	2	2		УО, ДС/4
Тема 5. Міжнародна рада з питань пам'яток і визначних місць: створення, основні засади діяльності, роль в охороні світової культурної спадщини.	6	2	2	2		УО, Р/4
Тема 6. Міжнародний центр з дослідження, збереження та реставрації культурних цінностей, Міжнародна спілка архітекторів, Міжнародна рада музеїв, інші міжнародні організації в охороні світової культурної спадщини.	10	2	4	4		УО, Р, ДС/8
Тема 7. Провідні тенденції у дослідженні, збереженні та охороні світової культурної спадщини у ХХІ ст.	6	2		4		ДС
Тема 8. Міжнародний досвід охорони пам'яток історії та культури і його значення для України.	8	2	2	4		УО, ДС/4
Тема 9. Збереження, представлення та використання об'єктів світової культурної спадщини у світі та в Україні зокрема під час пандемії COVID-19.	6	2	2	2		УО, Р, ДС/4
Тема 10. Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО: формування, загальна характеристика, критерії внесення об'єкта культурної та природної спадщини до Списку.	6	2	2	2		УО, ДС, ІНДЗ/4
Тема 11. Культурна спадщина первісної епохи і стародавніх держав. Пам'ятки первісної культури, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	8	2	2	2	2	УО, ІНДЗ/4
Тема 12. Пам'ятки культури Середньовіччя та епохи Відродження у Списку культурної спадщини ЮНЕСКО.	8	2	2	2	2	УО, ІНДЗ/4
Тема 13. Культурна спадщина Західної Європи Нового часу у Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	8	2	2	4		УО, Р, ІНДЗ/4
Тема 14. Пам'ятки світу, включені до	14	2	4	8		УО, ІНДЗ/8

Списку культурної і природної спадщини ЮНЕСКО у XX та XXI ст.						
Тема 15. Об'єкти Попереднього списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	6	2	2	2		УО, Р/4
Тема 16. Об'єкти культурної і природної спадщини України, внесені до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	6	2	2	2		УО, Р/4
Тема 17. Нематеріальна культурна спадщина України у Списку ЮНЕСКО.	6	2	2	2		УО/4
Тема 18. Проблеми збереження культурної спадщини в умовах окупації Криму та військових дій на сході України у 2014–2021 р., війни, розв'язаної Росією проти України у лютому 2022 р.	16	2	2	10	2	УО, Р, ДС/4
Бали за поточне оцінювання						72 бали
ІНДЗ						10 балів
Відвідування і робота на лекційних заняттях						8 балів
Виконання завдань самостійної роботи						10 балів
Усього годин/ балів	150	36	36	68	10	100 балів

Форма контролю*: ДС – дискусія, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, КР – контрольна робота, Р – реферат, УО – усне опитування.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів вищої освіти виконується за завданням і при методичному керівництві викладача, але без його безпосередньої участі. Вона включає як повністю самостійне засвоєння окремих тем дисципліни, так й опрацювання тем, які розглядаються під час аудиторної роботи. У ході самостійної роботи здобувачі освіти опрацьовують та конспектують навчальну, наукову і довідкову літературу, виконують завдання, спрямовані на закріплення знань і формування умінь та навичок, готуються до поточного контролю з дисципліни.

№ теми	Види, зміст самостійної роботи
1	Опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованих монографій і наукових статей.
2	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до семінарського заняття. Самостійно опрацювати нормативно-правову базу, якою керується ЮНЕСКО у роботі щодо охорони культурної спадщини. Підготувати реферат «Участь України у діяльності ЮНЕСКО».
3	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до семінарського заняття. Опрацювати зміст Гаазької конвенції 1954 р., Конвенції про заходи, спрямовані на заборону і попередження незаконного ввозу, вивозу та передачі права власності на культурні цінності 1970 р. Підготувати реферати: Конвенція про охорону підводної культурної спадщини (2001 р.); Конвенція про збереження нематеріальної культурної спадщини (2003 р.).

4	Підготовка до семінарського заняття. Опрацювання змісту Конвенції про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини (1972 р.).
5	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до семінарського заняття. Самостійно опрацювати нормативні документи, на основі яких працює Міжнародна рада з питань пам'яток і визначних місць.
6	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійно ознайомитися з нормативними документами, на основі яких діють Міжнародний центр з дослідження, збереження та реставрації культурних цінностей, Міжнародна спілка архітекторів, Міжнародна рада музеїв, інші міжнародні організації, діяльність яких пов'язана із збереженням світової культурної спадщини.
7	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до семінарського заняття. Опрацювати нові монографії і наукові статті, які висвітлюють питання провідних тенденцій у дослідженні, збереженні та охороні світової культурної спадщини у XXI ст.
8	Підготовка до семінарського заняття. Опрацювати нові монографії і наукові статті, які висвітлюють питання міжнародного досвіду у сфері охорони пам'яток історії та культури.
9	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до семінарського заняття. Самостійно опрацювати матеріали сайтів міжнародних організацій, у яких ідеться про заходи зі збереження, представлення та використання об'єктів культурної спадщини у світі та в Україні під час пандемії COVID-19.
10	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до семінарського заняття. Самостійно опрацювати матеріал про країн-лідерів за кількістю внесених до Списку ЮНЕСКО пам'яток. Підготувати реферат: Культурні та природні пам'ятки Європи у Списку ЮНЕСКО, що перебувають під загрозою знищення.
11	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до семінарського заняття. Самостійно укласти перелік найвідоміших об'єктів культурної спадщини світу первісної доби.
12	Підготовка до семінарського заняття. Самостійно укласти перелік найвідоміших об'єктів культурної спадщини світу доби Середньовіччя та епохи Відродження, внесених до Списку культурної спадщини ЮНЕСКО.
13	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до семінарського заняття. Підготувати реферат: Художні стилі в мистецтві Нового часу. Найвідоміші пам'ятки, створені в епоху Нового часу.
14	Підготовка до семінарського заняття. Самостійно опрацювати матеріал про цифрову культурну спадщину у XXI ст.
15.	Підготувати реферат: Об'єкти Попереднього списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні.
16.	Підготовка до семінарського заняття. Самостійно опрацювати матеріали парламентських слухань про охорону культурної в Україні від 18 квітня 2018 р.
17.	Підготовка до семінарського заняття. Опрацювання лекційного матеріалу.
18.	Підготовка до семінарського заняття. Самостійно опрацювати статті у наукових часописах, присвячених означеній темі; матеріали круглого столу «Історико-культурний та науковий потенціал Півдня та Сходу України в умовах окупації та воєнних дій: загрози, втрати, перспективи збереження та відновлення» (Київ, листопад 2015 р.).

Завдання для виконання здобувачами ІНДЗ:

Здобувачі вищої освіти повинні підготувати по дві презентації на тему: «Об'єкти культурної і природної спадщини (країну вибрати з наведеного нижче переліку), внесені до Списку світової спадщини ЮНЕСКО». Відповідь-презентацію готувати за наступним планом:

1) співпраця країни з ЮНЕСКО у сфері охорони культурної та природної спадщини (коли розпочалася, причини, особливості); 2) кількість об'єктів, внесених до Списку, за якими критеріями внесені, характеристика цих об'єктів; 3) історія та унікальність пам'яток, внесених до Списку; 4) проблеми охорони культурної і природної спадщини, які вирішує країна у XXI ст.

Країну обрати з наведеного переліку: Китай, Іспанія, Німеччина, Франція, Індія, Мексика, Велика Британія, Іран, США, Японія, Бразилія, Австралія, Канада, Греція, Туреччина, Португалія, Польща, Швеція, Південна Корея, Чехія, Бельгія, Перу, Швейцарія, Аргентина, Австрія, Болгарія, Данія, Нідерланди, Хорватія, Південно-Африканська Республіка (ПАР), Вірменія, Азербайджан, Грузія, Естонія, Литва, Латвія, Кіпр, Люксембург, Норвегія, Румунія, Сербія, Чорногорія, Фінляндія, Угорщина. Словенія, Словаччина.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні освітнього компонента «Світова культурна спадщина» застосовується поточний та підсумковий семестрові форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу. Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та семінарських заняттях, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на семінарських заняттях, у формі написання рефератів (72 бали), підготовки ІНДЗ (10 балів), завдань, передбачених для самостійної роботи (10 балів).

При вивченні дисципліни необхідно спиратися на конспект лекцій, рекомендовану навчальну та наукову літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії з проблем освітнього компонента.

Відвідування занять є обов'язковим. У разі підписання здобувачем вищої освіти індивідуального плану обов'язковим є відвідування лише семінарських занять. Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: регулярно відвідувати заняття; планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал; активно працювати на лекційних (8 балів) і семінарських заняттях, брати участь в обговоренні дискусійних питань; повною мірою долучатися до активних форм навчання. З поважних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі.

Недопустимими є: пропуски з неповажних причин та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (окрім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат.

Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися академічної доброчесності: самостійно виконувати усі навчальні завдання, завдання підсумкового контролю. У разі використання ідей, тверджень, відомостей при виконанні усіх завдань, передбачених силабусом, необхідно у формі посилань вказувати на джерела інформації. Дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права. Дотримуватись положень «Кодексу академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки».

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття з поважних причин та надав підтверджуючий документ, на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття (усно або у формі тестування) та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. Пропущені з поважних причин заняття відпрацьовуються у визначений час згідно затвердженого графіка.

Результати навчання, здобуті здобувачем освіти шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації. Порядок та процедура визнання регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки». Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайносвіта, професійні стажування та ін.), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, тощо, які передбачені силабусом навчальної дисципліни. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК (але не пізніше початку останнього місяця навчання, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання).

Окремі теми, змістовий модуль чи курс можуть бути перезараховані здобувачу вищої освіти відповідно до «Положення про підготовку здобувачів освіти у ВНУ імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти». Оцінювання здобувачів представниками підприємства, яке зафіксоване у дуальному робочому навчальному плані, враховується у кінці семестру вивчення ОК, програмні результати вивчення якого частково або повністю внесені до дуального робочого навчального плану.

Загалом оцінювання здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки». Максимальну кількість балів (100) можна набрати упродовж семестру за результатами виконання усіх видів робіт, які передбачені силабусом.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи упродовж семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу,

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Характеристика джерел і наукової літератури з вивчення освітнього компонента «Світова культурна спадщина».
2. Діяльність ЮНЕСКО з охорони світової культурної спадщини.
3. Роль міжнародних організацій в охороні світової культурної спадщини.
4. Участь України у діяльності ЮНЕСКО.
5. Міжнародна співпраця України у сфері охорони культурної і природної спадщини.
6. Міжнародний центр з дослідження, збереження та реставрації культурних цінностей створення, основні засади діяльності, найважливіші документи й заходи щодо збереження культурної спадщини.
7. Міжнародна рада з питань пам'яток і визначних місць: створення, основні засади діяльності, найважливіші документи й заходи щодо збереження культурної спадщини.
8. Міжнародна спілка архітекторів та її роль в охороні світової культурної спадщини.
9. Міжнародна рада музеїв (ICOM) в охороні світової культурної спадщини.
10. Конвенція про захист культурних цінностей на випадок збройного конфлікту (Гаазька конвенція 1954 р.): передумови прийняття, характеристика.
11. Конвенція про заходи, спрямовані на заборону і попередження незаконного ввозу, вивозу та передачі права власності на культурні цінності (1970 р.).
12. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини (1972 р.) – засадничі принципи співпраці країн щодо збереження світового культурного надбання.
13. Конвенція про охорону підводної культурної спадщини (2001 р.): передумови прийняття, характеристика.

14. Конвенція про збереження нематеріальної культурної спадщини (2003): передумови прийняття, характеристика.
15. Передумови та особливості формування Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО у ХХ ст., його загальна характеристика.
16. Критерії і процедура внесення об'єкта культурної спадщини до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.
17. Країни-лідери за кількістю внесених до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО пам'яток. Характеристика окремих об'єктів.
18. Культурні та природні пам'ятки Європи у Списку ЮНЕСКО, що знаходяться під загрозою знищення.
19. Загальна характеристика об'єктів культурної та природної спадщини України у Списку ЮНЕСКО, передумови і хід їх внесення.
20. Нематеріальна культурна спадщина України у Списку ЮНЕСКО.
21. Об'єкти Попереднього списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні.
22. Відкриття наскельних зображень доби палеоліту. Печери Альтаміра та Ласко.
23. Відкриття, вивчення і заходи зі збереження таємничих скульптур з острова Пасхи.
24. Найдавніші культурні пам'ятки, відомі в Україні: Кам'яна Могила, трипільське мистецтво, скіфські старожитності.
25. Міжнародний суд щодо «скіфського золота». Перспективи повернення скіфських пам'яток в Україну.
26. Пам'ятки давньоєгипетської культури, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.
27. Пам'ятки давньогрецької культури, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.
28. Пам'ятки історії та мистецтва Стародавнього Риму. включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.
29. Особливості Візантійської культури та найвизначніші пам'ятки.
30. Пам'ятки культури Середньовіччя, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.
31. Пам'ятки культури епохи Відродження у Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.
32. Найвідоміші пам'ятки Європи епохи Нового часу, їх вивчення і збереження у ХХІ ст.
33. Пам'ятки архітектури стилю «бароко» у Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.
34. Особливості культури Західної Європи ХІХ ст. Фабричні поселення, внесені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

35. Пам'ятки архітектури другої половини XX ст., що увійшли до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

36. Пам'ятки світу, що увійшли до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО у XXI ст.

37. Нові проблеми і перспективи розвитку світової культурної спадщини в умовах глобалізації. Цифрова культурна спадщина у XXI ст.

38. Об'єкти культурної і природної спадщини України у Списку ЮНЕСКО, передумови та хід їх внесення.

39. Нематеріальна культурна спадщина України у Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

40. Об'єкти Попереднього списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні.

41. Проблеми збереження культурної спадщини Криму в умовах тимчасової окупації півострова.

42. Херсонес Таврійський як об'єкт Світової спадщини ЮНЕСКО. Загрози втрати пам'ятки як наслідок російської окупації.

43. Пам'ятки давньої історії в Криму. Археологічні комплекси «Неаполь Скіфський» та «Алустон».

44. Комплекс ханського палацу у Бахчисараї, палаци в Алупці та Лівадії: загрози, перспективи збереження.

45. Вивезення культурних цінностей з окупованих Росією територій України.

46. Дерев'яні церкви в Україні під охороною ЮНЕСКО, проблеми їх збереження та реставрації.

47. Історичний центр Львова як об'єкт світової культурної спадщини.

48. Резиденція митрополитів Буковини і Далмації як об'єкт світової культурної спадщини ЮНЕСКО.

49. Проблеми реституції культурних цінностей у світі.

50. Проблеми реституції культурних цінностей в Україні у XXI ст.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бадяк В. П. Історичний центр Львова у Списку всесвітньої спадщини: здобутки та проблеми. *Праці центру пам'яткознавства*. 2012. Вип. 21. С. 32–48.
2. Гаврилюк С. Створення та діяльність міжнародних музейних організацій. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки*. Луцьк, 2018. № 6 (379). С. 156–164.
3. Гаврилюк С. Внесок міжнародних організацій в охорону всесвітньої культурної спадщини. *Музейна справа на Житомирщині: історія та сучасність*. Науковий збірник «Велика Волинь». Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Житомир, 8–9 жовтня 2020 р. Вип. 60. Упоряд. П. С. Скавронський. Бердичів: ФОП Мельник М. В., 2020. С. 315–322.
4. Звіряка А. І. Вітчизняний та міжнародний досвід охорони та використання ландшафтних об'єктів культурної спадщини. *Праці центру пам'яткознавства*. 2018. Вип. 34. С. 24–28.
5. Ієвлева В. П. Індустріальні ландшафти та постпромислові території як пам'ятки культурної спадщини UNESCO. *Праці центру пам'яткознавства*. 2018. Вип. 34. С. 28–36.
6. Конвенція «Про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_089#Text.
7. Конвенція «Про охорону нематеріальної культурної спадщини». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d69#Text.
8. Культурна спадщина в контексті «Зводу пам'яток історії та культури України» / Кот С. І. (відповідальний редактор), Денисенко Г. Г., Івакін Г. Ю., ін. Київ : Інститут історії України, 2015. 486 с.
9. Культурна спадщина людства: збереження та використання: навч. посібн. За ред. В. І. Акуленка та ін. Львів, 2002. 160 с.
10. Культурні цінності Криму і Донбасу в умовах війни та окупації. Матеріали круглого столу «Історико-культурний та науковий потенціал Півдня та Сходу України в умовах окупації та воєнних дій: загрози, втрати, перспективи збереження та відновлення» (м. Київ, 12 листопада 2015 р.). Київ : Ін-тут історії України НАН України. 2016. 90 с.
11. Маленков Р. Світова спадщина ЮНЕСКО в Україні. Київ : Комора, 2021. 240 с.
12. Прибега Л. В. Основний міжнародний документ про пам'яткоохоронне співробітництво (до 40-річчя Конвенції про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини). *Праці Центру пам'яткознавства*. 2012. Вип. 21. С. 5–11.
13. Регіональні особливості нерухомих пам'яток України [Монографія] / кол. авт.: Бичковська Г. М., Гаврилюк О. Н. Гаврилюк С. В. [та ін.]. ; під заг. ред. Л. О. Гріффена,

О. М. Титової : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК. Київ : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2017. 276 с.

14. Стан, проблеми та перспективи охорони культурної спадщини в Україні: матеріали парламентських слухань про охорону культурної спадщини від 18 квітня 2018 р. URL: <http://rada.gov.ua/fsview/157307.html>.

15. MacDonald Deanna, Smith Geoffrey. 100 Best Paintings in New York. Northampton : Interlink Books, 2008. 249 p.

16. Phillips Ch. Castles, Palaces & Stately Homes: The Illustrated Guide to the Architectural, Cultural and Historical Heritage of Great Britain and Northern Ireland. Lorenz Books, 2020. 256 p.

17. Poland UNESCO World Heritage Sites. Parma Press, 2018. 192 p.

18. World Heritage Sites: A Complete Guide to 1073 UNESCO World Heritage Sites. Firefly Books, 2018. 960 p.

Інтернет-ресурси:

1. ЮНЕСКО (UNESCO). URL: www.unesco.org.
2. Міжнародний комітет з охорони всесвітньої культурної і природної спадщини (Комітет Всесвітньої спадщини). URL: <https://www.unesco.org/en>.
3. Міжнародний центр з дослідження, збереження та реставрації культурних цінностей (ICCROM). URL: www.iccrom.org.
4. Міжнародна рада з питань пам'яток і визначних місць (ICOMOS). URL: www.icomos.org.
5. Міжнародна спілка архітекторів (UIA). URL: www.uia-architectes.org.
6. Міжнародна рада музеїв (ICOM). URL: <https://icom.museum/en/>.

ДОДАТОК

Зі змінами силабус освітнього компонента перезатверджений на засіданні кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності

протокол № 3 від 20 жовтня 2022 р.

Структура освітнього компонента зі змінами у зв'язку із малокомплектною академічною групою на 2022/2023 н. р. (наказ ректора ВНУ імені Лесі Українки № 188-з від 30.05.2022 р.).

Найменування показників	Галузь знань, напрям спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
Денна форма навчання	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Нормативний	
Кількість годин/кредитів 150/5	Спеціальність 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство	Рік підготовки: 2-й	
		Семестр: 3-й	
	ІНДЗ: є	Освітньо-професійна програма «Музейний менеджмент, культурний туризм»	Лекції: 18 год.
		Освітній ступінь бакалавр	Практичні (семінари): 18 год.
		Самостійна робота: 114 год.	
		Форма контролю: залік	
Мова навчання	українська	Навчальний план 2020 р.	

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (семін.)	Сам. роб.	Форма контролю/бал и
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Поняття світової культурної спадщини. Предмет і завдання освітнього компонента, джерела і наукова література з його вивчення.	6			6	Р
Тема 2. Діяльність ЮНЕСКО у сфері охорони світової культурної спадщини.	6	2		4	ДС

Тема 3. Міжнародні угоди з питань захисту культурних надбань людства (1950-ті рр. – початок ХХІ ст.).	14	2		12	ДС
Тема 4. Конвенція про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини (1972 р.), її роль у посиленні міжнародної співпраці щодо забезпечення охорони світових культурних надбань людства.	6		2	4	УО, ДС/8
Тема 5. Міжнародна рада з питань пам'яток і визначних місць, Міжнародний центр з дослідження, збереження та реставрації культурних цінностей: створення, основні засади діяльності, роль в охороні світової культурної спадщини.	12		2	10	УО, Р/8
Тема 5. Провідні тенденції у дослідженні, збереженні та охороні світової культурної спадщини у ХХІ ст.	10	2		8	ДС
Тема 6. Збереження, представлення та використання об'єктів світової культурної спадщини у світі та в Україні зокрема під час пандемії COVID-19.	12	2		10	ДС
Тема 7. Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО: формування, загальна характеристика, критерії внесення об'єкта культурної та природної спадщини до Списку.	8	2	2	4	УО, ДС, ІНДЗ/8
Тема 8. Культурна спадщина первісної епохи і стародавніх держав. Пам'ятки первісної культури, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	14	2	2	10	УО, ІНДЗ/8
Тема 9. Пам'ятки культури Середньовіччя та епохи Відродження у Списку культурної спадщини ЮНЕСКО.	14	2	2	10	УО, ІНДЗ/8
Тема 10. Культурна спадщина Західної Європи Нового часу у Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	12	2	2	8	УО, Р, ІНДЗ/8
Тема 11. Пам'ятки світу, включені до Списку культурної і природної спадщини ЮНЕСКО у ХХ та ХХІ ст. Нематеріальна культурна спадщина України у Списку ЮНЕСКО.	14	2	2	10	УО, ІНДЗ/8
Тема 12. Об'єкти культурної і природної спадщини України, внесені до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.	12		2	10	УО, Р/8
Тема 13. Проблеми збереження	10		2	8	УО, Р, ДС/8

культурної спадщини в умовах окупації Криму та військових дій на сході України у 2014–2021 р., війни, розв’язаної Росією проти України у лютому 2022 р.					
Бали за поточне оцінювання					72 бали
ІНДЗ					10 балів
Відвідування і робота на лекційних заняттях					8 балів
Виконання завдань самостійної роботи					10 балів
Усього годин/ балів	150	18	18	104	100 балів

Форма контролю*: ДС – дискусія, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, КР – контрольна робота, Р – реферат, УО – усне опитування.